

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24.09.2026
Sayı : 1088

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılmasına dair Kanun Teklifi ekte gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederim. 10.09.2026

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 1-10-2026	Esas No: 2/3878

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
2 4 Eylül 2026
Numara:

T B M M GENEL B. DAİRE
2 4 Eylül 2026
No: 1946214

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de ekonomik hayatın ve tüketici alışkanlıklarının değişmesiyle birlikte banka ve kredi kartlarıyla gerçekleştirilen ödemeler, günlük ticaretin temel unsurlarından biri hâline gelmiştir. Kartlı ödeme sistemleri, tüketiciler açısından ödeme kolaylığı sağlarken işletmeler bakımından da ticari faaliyetin sürdürülebilmesi için fiilen zorunlu bir araç niteliği kazanmıştır. 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu uyarınca üye işyerleri, kart hamillerinin mal ve hizmet bedellerini banka kartı veya kredi kartı ile ödeme taleplerini kabul etmek zorundadır. Dolayısıyla özellikle küçük esnaf açısından POS cihazı bulundurmak ve kartlı ödeme kabul etmek bir tercih olmaktan çıkmış, müşteri kaybetmemek ve ticari faaliyetini sürdürebilmek için zorunluluk hâline gelmiştir.

Ancak kartlı ödeme sistemlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte bankalar, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları tarafından üye işyerlerinden alınan komisyonlar ve diğer ücretler, özellikle küçük işletmeler üzerinde önemli bir maliyet oluşturmaktadır. Büyük işletmeler açısından işlem hacmi içerisinde yönetilebilir düzeyde kalabilen bu maliyetler, düşük kâr marjıyla çalışan mahalle bakkalı, manav, berber, kuaför, kahvehane, büfe, simitçi, küçük lokanta, kuruyemişiçi, çiçekçi ve benzeri işletmeler bakımından doğrudan işletmenin gelirinden eksilen bir yük hâline gelmektedir.

Esnafın satış fiyatı üzerinden elde ettiği gelirin önemli bir bölümünün kira, elektrik, su, personel, hammadde, vergi, sigorta ve diğer zorunlu giderlere ayrıldığı dikkate alındığında, her kartlı işlem üzerinden yapılan kesinti işletmenin gerçek kârını azaltmaktadır. Özellikle küçük işletmelerin sermaye yapıları, işlem hacimleri ve finansmana erişim imkânları büyük işletmelere göre daha sınırlıdır. Bu nedenle bütün işletmelere aynı oranda veya benzer maliyet yapısının uygulanması, ekonomik büyüklük ve taşıma kapasitesi bakımından adil olmayan bir sonuç doğurmaktadır.

Mevcut sistemde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından üye işyerlerine uygulanacak azami komisyon oranları belirlenmektedir. Ancak ekonomik koşulların ve özellikle küçük esnafın karşı karşıya bulunduğu maliyetlerin ağırlaşması karşısında, kanun düzeyinde daha açık, öngörülebilir ve küçük işletmeleri koruyan bir çerçeve oluşturulması ihtiyaç hâline gelmiştir.

Kartlı ödeme işlemlerinden doğan maliyetin yalnızca esnaf üzerinde bırakılması, zaman içerisinde mal ve hizmet fiyatlarına da yansımaktadır. Esnaf artan işletme maliyetlerini karşılayabilmek için fiyatlarını artırmak zorunda kaldığında, kartlı ödeme sisteminin maliyeti dolaylı olarak tüketiciye de yansımaktadır. Bu nedenle komisyonların makul ve ölçülü seviyelerde tutulması, yalnızca esnafın değil tüketicinin de korunması bakımından önem taşımaktadır.

Diğer taraftan, yalnızca işlem komisyonuna üst sınır getirilmesi yeterli değildir. Komisyon oranının düşürülmesinden sonra POS cihazı kira bedeli, cihaz kullanım bedeli, aktivasyon ücreti, paket ücreti, yazılım bedeli, bakım bedeli, hizmet bedeli, bloke bedeli veya benzeri adlar altında ilave ücretler alınması hâlinde getirilen düzenlemenin amacına ulaşması mümkün olmayacaktır. Bu nedenle kanuni düzenlemenin, belirlenen komisyon sınırlarının farklı adlar altında alınan ücretlerle aşılmasını da açık biçimde engellemesi gerekmektedir.

Özellikle mikro ölçekli esnaf ve sanatkârların ekonomik faaliyetlerini sürdürebilmeleri bakımından kartlı ödeme işlemlerinin maliyetinin mümkün olduğunca azaltılması gerekmektedir. Küçük işletmelerin müşteriye erişimini, istihdamı ve yerel ekonomik hayatı koruyabilmeleri için işlem hacmi ve ekonomik büyüklük dikkate alınarak farklılaştırılmış bir komisyon sistemi oluşturulması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda teklif ile 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamında faaliyet gösteren mikro ölçekli ve düşük ciro lu esnaf ve sanatkarların kartlı ödeme işlemlerinden komisyon alınmaması; diğer esnaf ve sanatkarlar bakımından komisyonun yüzde 0,50, diğer üye işyerleri bakımından ise yüzde 0,75 ile sınırlandırılması öngörülmektedir. Ayrıca tek çekim ve taksitli işlemler arasında komisyon yükü bakımından işletme aleyhine farklılık oluşturulmasının önüne geçilmesi, taksit sayısının artırılması veya işlemin farklı bir ödeme ürünü olarak tanımlanması suretiyle belirlenen azami oranların aşılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Sonuç olarak teklif; kartlı ödeme sistemlerinin işleyişini veya tüketicilerin ödeme özgürlüğünü sınırlandırmayı değil, kartlı ödeme sisteminin maliyetinin küçük esnaf ve sanatkarlar üzerinde orantısız bir yük oluşturmasını önlemeyi amaçlamaktadır. Esnafın ayakta kalması; istihdamın, yerel ekonominin, küçük işletmelerin ve tüketicinin korunması açısından kamu yararı taşımaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Mikro ölçekli ve belirlenen ciro sınırının altında faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârların kartlı işlemlerinden komisyon alınmaması, diğer esnaf ve sanatkârlar bakımından komisyonun yüzde 0,50, diğer üye işyerleri bakımından ise yüzde 0,75 ile sınırlandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

5464 SAYILI BANKA KARTLARI VE KREDİ KARTLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 23 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir:

“Üye işyerlerinden alınabilecek azami komisyon ve ücretler

MADDE 23/A- (1) Üye işyerlerinin banka kartı ve kredi kartı ile gerçekleştirdiği mal ve hizmet satışları nedeniyle bankalar, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları tarafından tahsil edilebilecek komisyon ve benzeri kesintilerin toplamı, işlem tutarı üzerinden;

a) 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamında faaliyet gösteren mikro ölçekli ve yıllık cirosu Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek tutarın altında bulunan esnaf ve sanatkarlar bakımından **yüzde sıfır**,

b) 5362 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren diğer esnaf ve sanatkarlar bakımından **yüzde 0,50’yi**,

c) (a) ve (b) bentleri dışında kalan diğer tüm üye işyerleri bakımından **yüzde 0,75’i** geçemez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen azami oranlar, tek çekim ve taksitli bütün banka kartı ve kredi kartı işlemleri bakımından uygulanır. Taksit sayısının artırılması, işlemin birden fazla işleme bölünmesi, farklı bir ödeme ürünü veya hizmeti kapsamında gösterilmesi ya da benzeri herhangi bir yöntemle birinci fıkrada belirlenen azami oranlar aşılamaz.

(3) Bankalar, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları; bu maddede belirlenen azami komisyon ve kesinti oranlarını dolanmak amacıyla üye işyerlerinden POS cihazı kira bedeli, cihaz kullanım bedeli, aktivasyon ücreti, paket ücreti, hizmet bedeli, yazılım bedeli, bakım bedeli, bloke bedeli, işlem başına sabit ücret veya benzeri herhangi bir ad altında ilave ücret, komisyon, kesinti veya maliyet tahsil edemez.

(4) Üye işyerine ait işlem tutarının belirli bir süre bloke edilmesi veya üye işyerinin kullanımına geç aktarılması hâlinde, bu uygulama nedeniyle ayrıca ücret, komisyon veya benzeri herhangi bir bedel alınmaz. Bloke veya aktarım süresinin uzatılması suretiyle birinci fıkrada belirtilen azami oranlar dolaylı olarak aşılamaz.

(5) Üye işyerinin açık ve yazılı onayı alınmaksızın kartlı ödeme hizmetiyle bağlantılı herhangi bir ek ürün veya hizmet tanımlanamaz ve bu ürün veya hizmetlerden dolayı ücret tahsil edilemez.

(6) Bu maddeye aykırı olarak tahsil edilen ücret, komisyon ve kesintiler, üye işyerinin talebi üzerine ilgili kuruluş tarafından tahsil edildiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde iade edilir.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar; üye işyerlerinin faaliyet alanı, ekonomik büyüklüğü, yıllık cirosu, işlem hacmi ve kartlı ödeme sistemlerinin maliyetleri dikkate alınarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2-Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren üç ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 3-Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.